

24.3.2021

Rahoitusmarkkinaosasto
Milla Kouri

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 255/2020 vp)

Eduskunnan talousvaliokunta käsitteli otsikossa mainittua hallituksen esitystä 25.2.2021, jolloin valiokunta kuuli kokouksessaan asiantuntijoita ehdotettuihin lainsäädäntömuutoksiin liittyen. Valtiovarainministeriö kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksiä talousvaliokunnan kuulemien asiantuntijoiden esittämiin seikkoihin.

Vastineena valtiovarainministeriö lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Taksonomia-asetus ja sen tekniset arviointikriteerit

Kestävä rahoitus on laaja kokonaisuus. Osassa asiantuntijalausunnoista nostettiin esille taksonomia-asetus ja sen tekniset arviointikriteerit, joita koskeva delegoitu asetus on komissiossa valmistelussa. Tekniset arviointikriteerit määrittävät tarkemmat kriteerit eri taloudellisille toimille, jotka voivat olla taksonomian mielessä ympäristön kannalta kestäviä ilmastonäkökohdista. Kuitenkin teknisillä arviointikriteereillä ja niitä koskevalla delegoidulla asetuksella ei ole merkittävää vaikutusta tai yhtymäpintaa hallituksen esityksen lakiehdotuksiin, koska taksonomia-asetuksen osalta lakiehdotuksilla laitetaan voimaan taksonomia-asetuksen 21 ja 22 artikla, joissa jäsenvaltiot velvoitetaan määrittämään toimivaltainen viranomainen valvomaan taksonomia-asetuksen tiedonantovelvoitteita ja antamaan niiden rikkomuksiin sovellettavia toimenpiteitä ja seuraamuksia koskevat säännöt.

Tiedonantovelvoiteasetuksen alemman tasoisen sääntely

Osassa asiantuntijalausunnoista nostettiin esille tiedonantovelvoiteasetuksen alemman tasoisen sääntelyn myöhästyminen. Tiedonantovelvoiteasetusta on alettu soveltaa 10.3.2021, vaikka sen alemman tasoisen teknisen tason säädäntö on myöhästynyt. Euroopan valvontaviranomaiset ovat julkaisseet ehdotuksensa alemman tasoiseksi säädännöksi 2.2.2021. Komission tulee vielä hyväksyä alemman tasoisen lainsäädäntö kolmen kuukauden kuluessa ja kyseistä lainsäädäntöä aletaan soveltaa 1.1.2022. Euroopan valvontaviranomaiset ovat antaneet ohjeistusta 25.2.2021 tiedonantovelvoiteasetuksen tiedonantovelvoitteiden soveltamisesta tämän vuoden aikana, kun alemman tasoisen lainsäädäntö ei ole vielä voimassa. Lisäksi valtiovarainministeriön käsityksen mukaan Finanssivalvonta huomioi valvontatoimissaan ja seuraamusten määrittämisessä alemman tasoisen EU-lainsäädännön tilanteen.

On myös huomioitava, että edellä mainittu tarkempi tekninen sääntely koskee vain osaa tiedonantovelvoiteasetuksen artikloista, joille ehdotetaan seuraamuksia. Tiedonantovelvoiteasetuksen artiklatasoa on sovellettava jo tälläkin hetkellä ja sen takia on varmistuttava, että sen velvoitteiden etenkin törkeisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin voidaan tarvittaessa puuttua uskottavasti. Sen takia valtiovarainministeriö ehdottaa, että 1. lakiehdotusta tai sen voimaantuloa ei muuteta näiltä osin.

Rekisteröityneet vaihtoehtorahastojen hoitajat

Yhdessä asiantuntijalausunnossa tuotiin esille tiedonantovelvoiteasetuksen osalta ilmi tullut epäselvyys koskien rekisteröityneitä vaihtoehtorahastojen hoitajia. Epäselvyys on parhaillaan selvitettävänä komissiossa ja Euroopan valvontaviranomaisissa. Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan Finanssivalvonta ottaa tällaiset lainsäädännön epäselvyydet huomioon valvontatoimissaan ja määrätessään seuraamuksia. Tämän takia valtiovarainministeriö ei kannata 1. lakiehdotuksen voimaantulon siirtämistä.

Finanssivalvonnan muutosehdotukset lakiehdotuksiin

Finanssivalvonta ehdottaa asiantuntijalausunnossaan lakitekniisiä muutoksia lakiehdotuksiin.

Valtiovarainministeriö ehdottaa, että osa Finanssivalvonnan ehdottamista muutoksista otettaisiin huomioon.

Finanssivalvonnan asiantuntijalausunnossaan esille tuomaa ehdotusta Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 41 a §:n 12 momentin muuttamisesta, jossa nyt viitataan virheellisesti pykälän 10 momenttiin eikä 11 momenttiin, valtiovarainministeriö ei ehdota otettavan huomioon. Syy tälle on, että kyseinen muutos sisältyy jo HE 16/2021 vp:iin, joka on parhaillaan eduskunnassa ja talousvaliokunnan käsittelyssä.

Finanssivalvonta ehdottaa asiantuntijalausunnossaan, että Finanssivalvonnasta annettua lakia selkeytettäisiin tavalla, joka olisi johdonmukainen muiden finanssimarkkinalakien kanssa. Useiden finanssimarkkinalakien rike- ja seuraamusmaksupykälät sisältävät säännöksiä, että EU:n lainsäädännön säännösten perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset ovat myös seuraamusten alaisia. Kyseistä selkeytystä ehdotetaan jo hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksessa tiedonantovelvoiteasetuksen ja taksonomia-asetuksen osalta. Finanssivalvonta käytännössä ehdottaa, että samalla otettaisiin huomioon muutkin lain 40 §:n 2 momentissa lueteltujen EU-asetusten perusteilla annetut komission päätökset ja säännökset. Kyse on näidenkin EU-asetusten osalta lähinnä selventävästä ja täsmentävästä sääntelystä, koska EU-asetuksen säännöksen rikkomisena on jo lähtökohtaisesti pidettävä myös sitä, että rikotaan kyseisten säädösten perusteella annettua tarkempaa määräystä tai säännöstä.

Valtiovarainministeriö ehdottaa, että 1. lakiehdotuksen 40 §:n uusi 6 momentti korvattaisiin seuraavasti:

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka rikkoo tai laiminlyö tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettujen säännösten perusteella annettuja komission asetusten ja päätösten säännöksiä.

Lisäksi Finanssivalvonta ehdottaa asiantuntijalausunnossaan vastaavanlaista selkeytystä lain rikemaksua koskevaan 38 §:ään. Kyseisen pykälän osalta valtiovarainministeriö katsoo, että tällöin olisi tarve myös selkeyttää, että rikemaksu koskisi komission asetusten ja päätösten säännösten rikkomisen tai laiminlyönnin lisäksi kansallisesti annettujen säännösten tarkentavien kansallisten säännösten ja määräysten, kuten Finanssivalvonnan sitovien määräysten ja valtiovarainministeriön asetusten säännösten, rikkomista tai laiminlyöntiä. Ehdotus vastaisi myös näiltä osin sisällöltään finanssimarkkinoita koskevissa sektorisäännöksissä jo voimassa olevaa lainsäädäntösystematiikkaa ja samalla myös selkeyttäisi kyseisten tarkentavien säännösten kuulumista rikemaksun soveltamisalaan. Kyse on näidenkin muutosten osalta lähinnä selventävästä ja täsmentävästä sääntelystä, koska EU-asetuksen säännöksen tai kansallisen säännöksen rikkomisena on jo lähtökohtaisesti pidettävä myös sitä, että rikotaan kyseisten säännösten perusteella annettua tarkempaa määräystä tai säännöstä.

Valtiovarainministeriö ehdottaa, että hallituksen 1. lakiehdotukseen 38 §:ään lisättäisiin uusi 6 momentti:

Rikemaksu määrätään myös sille, joka rikkoo tai laiminlyö tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettujen säännösten perusteella annettuja tarkempia säännöksiä tai määräyksiä tai komission asetusten ja päätösten säännöksiä.

Muita huomioita

Lisäksi valtiovarainministeriö on huomannut, että voimaantulo-kappaleessa, joka on hallituksen esityksen 8. kappale, 20.12.2022-päiväysten pitäisi olla 30.12.2022. Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksessa voimaantulo on kuitenkin oikein.